

ДОКЛАД

относно годишните отчети на Изпълнителната агенция на Европейския научноизследователски съвет за финансовата 2014 година, придружен от отговора на Агенцията

(2015/C 409/28)

ВЪВЕДЕНИЕ

1. Изпълнителната агенция на Европейския научноизследователски съвет (наричана по-нататък „Агенцията“, известна още като ERCEA) със седалище в Брюксел е учредена с Решение 2008/37/ЕО на Комисията ⁽¹⁾. Агенцията е създадена за периода от 1 януари 2008 г. до 31 декември 2017 г. с цел управление на специфичната програма „Идеи“ в рамките на Седма рамкова програма за научни изследвания ⁽²⁾.

ИНФОРМАЦИЯ В ПОДКРЕПА НА ДЕКЛАРАЦИЯТА ЗА ДОСТОВЕРНОСТ

2. Одитният подход на Сметната палата включва аналитични одитни процедури, пряко тестване на операции и оценка на ключови контроли на системите за наблюдение и контрол на Агенцията. Използвани са също така доказателства, получени от дейността на други одитори (където е приложимо), както и анализ на изявленията на ръководството.

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ДОСТОВЕРНОСТ

3. Съгласно разпоредбите на член 287 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) Сметната палата извърши одит на:

- a) годишните отчети на Агенцията, които се състоят от финансови отчети ⁽³⁾ и отчети за изпълнението на бюджета ⁽⁴⁾ за финансовата година, приключила на 31 декември 2014 година, и
- b) законосъобразността и редовността на операциите, свързани с тези отчети.

Отговорност на ръководството

4. Ръководството отговаря за изготвянето и вярното представяне на годишните отчети на Агенцията, както и за законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции ⁽⁵⁾:

- a) Отговорностите на ръководството по отношение на годишните отчети на Агенцията включват: разработване, въвеждане и поддържане на система за вътрешен контрол, необходима за изготвянето и вярното представяне на финансовите отчети, с цел те да не съдържат съществени неточности, независимо дали същите произтичат от измами или от грешки; подбор и прилагане на подходящи счетоводни политики въз основа на счетоводните правила, приети от отговорния счетоводител на Комисията ⁽⁶⁾; изготвяне на счетоводни разчети в съответствие с конкретните обстоятелства. Управителният съвет одобрява годишните отчети на Агенцията, след като отговорният счетоводител ги е изготвил въз основа на цялата налична информация и е съставил служебна бележка, съпътстваща отчетите, в която наред с другото декларира наличието на достатъчна увереност относно вярното и точното представяне на финансовото състояние на Агенцията във всички съществени аспекти.
- b) Отговорностите на ръководството по отношение на законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции, както и по отношение на съответствието им с принципа на доброто финансово управление, се състоят в разработване, въвеждане и поддържане на ефективна и ефикасна система за вътрешен контрол, осигуряваща адекватно наблюдение и подходящи мерки за предотвратяване на нередности и измами, и ако е необходимо — правни действия за възстановяване на неправомерно изплатени или използвани средства.

⁽¹⁾ ОВ L 9, 12.1.2008 г., стр. 15.

⁽²⁾ В приложение I към доклада са обобщени правомощията и дейностите на Агенцията. Тези данни са представени с информационна цел.

⁽³⁾ Финансовите отчети включват счетоводен баланс и отчет за финансовия резултат, отчет за паричните потоци, отчет за промените в нетните активи и обобщение на основните счетоводни политики и друга разяснителна информация.

⁽⁴⁾ Тези отчети включват отчет за бюджетния резултат и приложение към него.

⁽⁵⁾ Членове 38 — 42 от Финансовия регламент на Агенцията.

⁽⁶⁾ Счетоводните правила, приети от отговорния счетоводител на Комисията, се основават на международните счетоводни стандарти за публичния сектор (МССПС), издадени от Международната федерация на счетоводителите, или, където е приложимо, на международните счетоводни стандарти (МСС)/международните стандарти за финансово отчетяване (МСФО), издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти.

Отговорност на одитора

5. Въз основа на извършен от нея одит Сметната палата е длъжна да представи на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁷⁾ декларация за достоверност относно надеждността на годишните отчети, както и относно законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции. Сметната палата извършва своя одит в съответствие с международните одитни стандарти и етичните кодекси на Международната федерация на счетоводителите (МФС) и международните стандарти на ИНТОСАЙ (МСВОИ). Съгласно тези стандарти Сметната палата следва да планира и извършва одита по такъв начин, че да получи достатъчна увереност, че годишните отчети на Агенцията не съдържат съществени неточности, както и че свързаните с тях операции са законосъобразни и редовни.

6. Одитът включва прилагането на процедури за получаване на одитни доказателства относно съдържащите се в отчетите суми и оповестявания, както и относно законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции. Избраните процедури зависят от преценката на одитора, която се основава на оценка на риска от съществени неточности в отчетите или съществено несъответствие на операциите с изискванията на правната рамка на Европейския съюз, независимо дали това се дължи на измами или на грешки. При извършването на подобна оценка на риска се взема предвид вътрешният контрол, отнасящ се до изготвянето и вярното представяне на отчетите, както и системите за наблюдение и контрол, въведени с цел осигуряване на законосъобразност и редовност на свързаните с отчетите операции, и се разработват подходящи за обстоятелствата одитни процедури. Одитът на Сметната палата включва също така оценка на уместността на използваните счетоводни политики и основателността на направените счетоводни разчети, както и оценка на цялостното представяне на отчетите.

7. Сметната палата счита, че получените одитни доказателства са достатъчни и подходящи като база за изготвяне на нейната декларация за достоверност.

Становище относно надеждността на отчетите

8. Сметната палата счита, че годишните отчети на Агенцията дават вярна представа във всички съществени аспекти за нейното финансово състояние към 31 декември 2014 г., както и за резултатите от нейната дейност и за паричните потоци за приключилата на тази дата финансова година, в съответствие с разпоредбите на финансовия регламент на Агенцията и счетоводните правила, приети от отговорния счетоводител на Комисията.

Становище относно законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции

9. Сметната палата счита, че операциите, свързани с годишните отчети за финансовата година, приключила на 31 декември 2014 година, са законосъобразни и редовни във всички съществени аспекти.

10. Изложените по-долу коментари не са в противоречие с изразените от Сметната палата становища.

КОМЕНТАРИ ОТНОСНО ВЪТРЕШНИЯ КОНТРОЛ

11. Процедурите по отношение на материалните и нематериалните активи следва да бъдат допълнително укрепени, за да се гарантира, че осигуряват добра защита на активите и подготвят навременна, точна и пълна информация в тази област. Регистърът на активите следва да бъде актуализиран по отношение на местоположението на активите, процедурите за установяване на наличностите следва да бъдат формализирани, а насоките на Агенцията за капитализацията на вътрешно разработените нематериални активи следва да са достатъчно подробни, за да се гарантира, че тя използва последователен подход.

⁽⁷⁾ Членове 87 — 92 от Финансовия регламент на Агенцията.

Настоящият доклад беше приет от Одитен състав IV с ръководител Milan Martin CVIKL — член на Сметната палата, в Люксембург на заседанието му от 8 септември 2015 г.

За Сметната палата

Vitor Manuel da SILVA CALDEIRA

Председател

ПРИЛОЖЕНИЕ

Изпълнителна агенция на Европейския научноизследователски съвет (Брюксел)

Правомощия и дейности

<p>Правомощия на Европейския съюз, произтичащи от Договора</p> <p>(член 182 от Договора за функционирането на Европейския съюз)</p>	<ol style="list-style-type: none"> Европейският парламент и Съветът приемат многогодишна рамкова програма, обхващаща всички действия на Съюза, като действат в съответствие с обикновената законодателна процедура и след консултация с Икономическия и социален комитет. Рамковата програма: <ul style="list-style-type: none"> — определя научноизследователските и технологични цели, които трябва да бъдат достигнати от дейностите, предвидени в член 180 и посочва релевантните приоритети; — определя общите рамки на тези дейности; — определя максималния общ размер и подробните правила за финансовото участие на Съюза в рамковата програма и съответното дялово участие във всяка от предвидените дейности. Рамковата програма се преработва или допълва в зависимост от промяната в ситуацията. Рамковата програма се осъществява посредством специфични програми, които се разработват за всяка отделна дейност. Всяка специфична програма определя подробни правила за нейното изпълнение, определя своята продължителност и предвижда средствата, които се считат за необходими. Общата сума на средствата, които се считат за необходими, и са определени в специфичните програми, не може да превишава цялостния максимален размер, определен от рамковата програма, и за всяка една дейност. Съветът, като действа в съответствие със специална законодателна процедура, след като се консултира с Европейския парламент и Икономическия и социален комитет, приема специфичните програми.
<p>Правомощия на Агенцията</p> <p>(Решение за изпълнение 2013/779/ЕС на Комисията)</p> <p>(Решение С(2013)9428 на Комисията, изменено с Решение С(2014)9437 на Комисията)</p>	<p>Цели</p> <p>Агенцията е създадена през декември 2013 г. с Решение № 2013/779/ЕС на Комисията за управление на конкретната цел „Подобряване на изследванията в гранични области на науката чрез дейностите на Европейския научноизследователски съвет“ от част I „Високи постижения в научната област“ на специфичната програма за изпълнение на „Хоризонт 2020“ (2014 — 2020 г.). Тази конкретна цел се изпълнява от Европейския научноизследователски съвет(ЕНС), състоящ се от независим научен съвет, който определя научната стратегия на ЕНС и следи за нейното изпълнение от Агенцията, натоварена с оперативното управление.</p> <p>Агенцията е правопреемник на изпълнителната агенция, създадена с Решение 2008/37/ЕО, и действа в съответствие с общия статут на Регламент (ЕО) № 58/2003 на Съвета.</p> <p>На Агенцията е възложено също така изпълнението на задачите, наследени по линия на специфичната програма „Идеи“, управлявана от нейния предшественик в рамките на Седма рамкова програма (2007 — 2013 г.).</p> <p>Задачи</p> <p>Задачите на Агенцията са описани в Акта за делегиране на правомощия (вж. Решение С(2013) 9428 на Комисията, изменено с Решение С(2014) 9437 на Комисията), и точно в член 4 и приложения I — III към него. Някои от задачите на Агенцията включват:</p> <ul style="list-style-type: none"> — всички аспекти на административното прилагане и изпълнение на програмата, и по-специално процедурите за оценка и процеса на партньорска оценка и подбор съгласно принципите, установени от Научния съвет; — финансовото и научното управление на субсидиите; — необходимата подкрепа за Научния съвет при изпълнението на неговите задачи.

<p>Управление (Решение С(2014) 430 на Комисията, изменено с Решение (2014) 9447 на Комисията) (Регламент (ЕС) № 1291/2013) (Решение 2013/743/ЕС на Съвета) (Регламент (ЕО) № 58/2003 на Съвета)</p>	<p>Управителен комитет Управителният комитет е органът, който извършва надзор над операциите на Агенцията и се назначава от Комисията (вж. Решение С(2014) 430 на Комисията, изменено с Решение С(2014) 9447 на Комисията). Той приема годишната работна програма на Агенцията (след одобрение от Комисията), административния бюджет и годишните доклади. Включва петима членове.</p> <p>Научен съвет на ЕНС По силата на Регламент (ЕС) № 1291/2013 на Комисията Научният съвет на ЕНС е натоварен с определянето на цялостна научна стратегия за целта на специфичната програма и има пълна свобода за вземането на решения относно характера на научните изследвания, които да бъдат финансирани в съответствие с раздел 1.2 от част I от приложение I. Той функционира самостоятелно. Тези основни характеристики на научния съвет гарантират ефективността на неговата научна програма, качеството на действията му и на процеса на партньорска оценка, както и доверието на научната общност в него. Както е посочено в член 7 от Решение 2013/743/ЕС на Съвета по-конкретно неговите задачи включват определяне на годишна работна програма за изпълнение на дейностите на ЕНС и на процедурите за партньорска проверка, както и проследяване и контрол на качеството на изпълнение на специфичната цел „Европейски научноизследователски съвет (ЕНС)“, без да се нарушава отговорността на Комисията. Състои се от 22 члена, назначавани от Комисията.</p> <p>Директор на Агенцията Назначава се от Европейската комисия за срок от четири години.</p> <p>Външен одит Европейска сметна палата.</p> <p>Орган за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета Европейският парламент по препоръка на Съвета.</p>
<p>Ресурси, предоставени на Агенцията през 2014 г. (2013 г.)</p>	<p>Бюджет 36,3 (40,1) млн. евро (окончателен бюджет, приет от изпълнителната агенция)</p> <p>Брой на служителите към 31 декември 2014 г. Оперативният бюджет за 2014 г. предвижда в щатното разписание 100 (100) временно наети служители, както и бюджет за 289 (289) договорно наети служители и командировани национални експерти, тоест общо 389 (389) бройки. От тези бройки 388 (379) са заети в края на 2014 г.:</p> <ul style="list-style-type: none"> — 99 (99) временно наети служители, от които 15 (13) командировани и 84 (86) външни служители; — 277 (270) договорно наети лица; — 12 (10) командировани национални експерти. <p><i>Изпълняващи следните функции:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — оперативни (научен отдел и отдел за управление на помощта): 70 % (70 %); — административни (други отдели): 30 % (30 %).
<p>Продукти и услуги, предоставени през 2014 г. (2013 г.)</p>	<p>1. Мониторинг на споразуменията за отпускане на безвъзмездна финансова помощ по програма „Хоризонт 2020“, покани за представяне на предложения по програмата за начални субсидии, субсидии за консолидиране, субсидии за утвърдени изследователи, и субсидии за тестване на концепцията. Програма „Хоризонт 2020“ се изпълнява посредством публикуване на ежегодни покани за представяне на предложения, след което се извършва оценка (от външни експерти), договаряне и подписване на споразумения за отпускане на безвъзмездна финансова помощ, и на последно място мониторинг на изпълнението на проектите. След всяка покана за представяне на предложения се сключват няколко споразумения за отпускане на безвъзмездна финансова помощ с очакван цикъл на проектите от около пет години.</p>

2. Изпълнение на поканите за представяне на предложения по работната програма „Хоризонт 2020“ за 2014 г. (начални субсидии, субсидии за консолидиране, субсидии за утвърдени изследователи и субсидии за тестване на концепцията): през 2014 г. са подадени 8 530 предложения, от които 3 273 са за начални субсидии, 2 528 са за консолидиране, 2 287 са за субсидии за утвърдени изследователи, а 442 — за субсидии за тестване на концепцията (общо за 2-та крайни срока). От тях общо 8 374 са допустими и са съответно оценени от оценяващи комисии. Общо 378 предложения са избрани за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по поканите за представяне на предложения за начални субсидии и за субсидии за тестване на концепцията. Поканата за представяне на предложения за субсидии за консолидиране за 2014 г. все още не е приключила, а поканата за представяне на предложения за субсидии за утвърдени изследователи все още е на етапа на оценяване, тъй като графикът за поканите е изместен с 5 месеца поради късното приемане на програма „Хоризонт 2020“ от Съвета и от Парламента.
3. Създаване и разпространение на информация относно работна програма „Хоризонт 2020“ и дейностите на Агенцията през 2014 г.
4. Научният съвет е провел редовни заседания през 2014 г. в Брюксел и в цяла Европа, обикновено по покана на национални органи. Организирането на срещите в различни държави, които са или държави — членки на ЕС, или асоциирани държави, е начин за популяризиране на ЕНС. Срещите се считат за важни събития както от националните органи, така и от местните научни и изследователски общности. В периода 1 януари — 31 декември 2014 г. са организирани пет пленарни заседания на Научния съвет: през януари, март и декември в Брюксел (Белгия), през юни в Осло (Норвегия) и през октомври в Загреб (Хърватия).

По препоръка на групата за преглед на структурите и механизмите на ЕНС от 2009 г., Научният съвет е създал два постоянни комитета: първият предоставя насоки при конфликт на интереси, нарушения на кодекса на поведение на учените и по етични въпроси, а вторият се занимава с избора на членове на комисии за оценяване. Изпълнителната агенция подпомага оперативните дейности на двата комитета, всеки от които е провел съответно по две и по три срещи през 2014 г.

Членовете на Научния съвет също така се събират в работни групи за разглеждане на специфични въпроси. През 2014 г. Агенцията е организирала различни заседания на работните групи на ЕНС за иновации и връзки с индустрията, свободен достъп, засилване на международното участие, равновесие между половете и ключови показатели за изпълнението. Работните групи изготвят анализи и допринасят за научната стратегия на ЕНС посредством предложения, които се приемат на заседанията на Научния съвет в областите, обхванати от съответните им мандати: проверка на връзката на ЕНС с индустриалния/бизнес сектор, както и влиянието, което финансираните от ЕНС изследвания оказват върху иновацията; изграждане на позицията на ЕНС относно свободния достъп; осигуряване на челно място на ЕНС в областта на добрите практики, свързани с равновесието на половете в изследователската дейност; проучване на подходящи механизми за засилване на участието на неевропейски изследователи в поканите на ЕНС; разработване на пътна карта за мониторинг и оценка на степента на изпълнение на мисията на ЕНС отвъд показателите и целевите стойности с цел подкрепа на краткосрочните, средносрочните и дългосрочните политики на Научния съвет.

През 2014 г. нова група стартира своите дейности — работната група за разширяване на европейското участие. Нейната цел е да насърчава страните от Централна и Източна Европа да се грижат по-добре за своите научни таланти и да инвестират повече в научни изследвания. Групата има за цел да повиши информираността относно схемите на ЕНС в тези страни и да информира по-добре научните общности там относно възможностите, които може да предложи безвъзмездната помощ на ЕНС на изследователи от региона, както и да засили участието на все още неоткрити научни таланти от тези страни.

Изпълнителната агенция, в сътрудничество с членове на групите, е изготвила серия работни документи, които съдържат анализи и ключови съобщения относно специфичните въпроси, с които се занимават работните групи и постоянните комитети.

Основните дейности, свързани с дейността на тези работни групи през 2014 г. включват:

Иновации и връзки с промишления сектор: през юли 2014 г. девет бенефициенти на ЕНС по програмата за субсидии за тестване на концепцията първо са обучени, а след това са поканени да представят своите идеи на инвеститорите в триминутни „асансьорни презентации“ пред мрежа, включваща водещи иноватори в промишлените и научните среди, както и някои притежатели на рисков капитал. Това е второто събитие от този тип, организирано от ЕНС в сътрудничество с медийната компания ScienceBusiness. То е проведено за пръв път през февруари 2013 г.

Свободен достъп: семинар относно свободния достъп и високите научни постижения, организиран в рамките на съвместния семинар на ЕНС и Датската национална фондация за научни изследвания (DNRF) „Насърчаване на високи академични постижения в един променящ се свят“, който е проведен през юни, като съпътстващо събитие на ESOF 2014.

По-късно, през септември, е проведен двудневен семинар относно управлението и споделянето на данни от научни изследвания, който е привлякъл повече от 140 участници от цяла Европа. Други събития включват няколко семинари с представители на конкретни инфраструктури със свободен достъп, като например хранилищата на данни Dryad и figshare, на фондация OAPEN, която управлява платформа за книги със свободен достъп, и на Инициативата за възпроизводимост. В сътрудничество със STM — Международната асоциация на научните, техническите и медицинските издатели — са проведени два други семинара — единият относно ценообразуването на публикациите, а другият относно формата за публикуване long text в цифрова среда.

Равновесие между половете: В опит да се продължи борбата с ниския брой на заявленията от жени научни изследователи във връзка с поканите за представяне на предложения на ЕНС, през юни 2014 г. Научният съвет на ЕНС е приел план за равенство между половете за периода 2014 — 2020 г. Документът, изготвен от работната група за равновесие между половете, е предназначен да развие допълнително целите на плана на ЕНС за равенство между половете за периода 2007 — 2013 г.

В допълнение, работната група за равновесие между половете е поръчала извършването на независимо проучване, проекта ERCAREER, което да изследва разликите и сходствата в пътищата и моделите за професионално развитие на мъжете и жените, получатели на субсидии от ЕНС, както и да предостави препоръки.

Източник: Приложение, предоставено от Агенцията.

ОТГОВОР НА АГЕНЦИЯТА

11. Агенцията взема предвид доклада на Палатата и ще вземе мерки по коментарите относно вътрешния контрол.
-